

Trafikverket och vårt arbete med buller

Buller från väg- och järnvägstrafik är en form av miljöstörning som berör många människor i Sverige. Överallt där tät eller tung trafik går nära bostäder, kontor, skolor eller vårdinrättningar, kan man utgå ifrån att människor blir störda av buller. Trafikverket arbetar tillsammans med andra myndigheter för att uppfylla att riksdagens riktvärden för buller inte överskrids.

Vad är buller?

Buller definieras kort och gott som "oönskat ljud". Upplevelsen av denna störning är därför i hög grad individuell. Vi kan också vara olika känsliga i olika miljöer. I Sverige beskrivs trafikbuller med två mått, ekvivalent och maximal ljudnivå. Ekvivalent ljudnivå (L_{eq}) är medelljudnivån och maximal ljudnivå (L_{max}) är den högsta momentana ljudnivån under en viss tidsperiod, till exempel ett dygn.

Den ekvivalenta ljudnivån ger ofta en god beskrivning av bullerexponering under en längre tidsperiod. Den maximala ljudnivån används traditionellt som en kompletterande beskrivning till den ekvivalenta. Trafikbuller redovisas i enheten decibel A, dB(A). Indexet "A" anger att ljudets olika frekvenser har viktats så att det motsvarar hur människans öra uppfattar ljud.

Vilka störningar orsakar buller?

Buller från tågtrafik upplevs ofta som mindre störande än buller från vägtrafik vid samma ljudnivå. Oavsett om buller kommer från väg eller järnväg och är högre än 55 dB(A) påverkar det oss. Buller kan orsaka sömnstörningar, koncentrationssvårigheter och göra oss stressade och irriterade. Det kan leda till högt blodtryck och hjärt- och kärlsjukdomar.

Vilka mål gäller i Sverige?

Riksdagen har satt upp riktvärden för trafikbuller som är vägledande arbetet med bulleråtgärder. När vi gör åtgärder prioriterar vi de som är mest exponerade för trafikbuller. Vi tar också hänsyn till vad som är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt.

Vad gör Trafikverket?

Bulleråtgärder längs väg och järnväg är ett nationellt projekt där vi arbetar med att minska bullret längs med järnvägen och de statligt ägda vägarna. Åtgärderna gör vi vid befintlig väg och järnväg, men också vid nybyggnation eller större ombyggnader. Trafikverkets övergripande strategi är att minska bullret från väg eller järnväg, men vi gör också bullerskyddande åtgärder vid sidan av, exempelvis fönsterbyten.

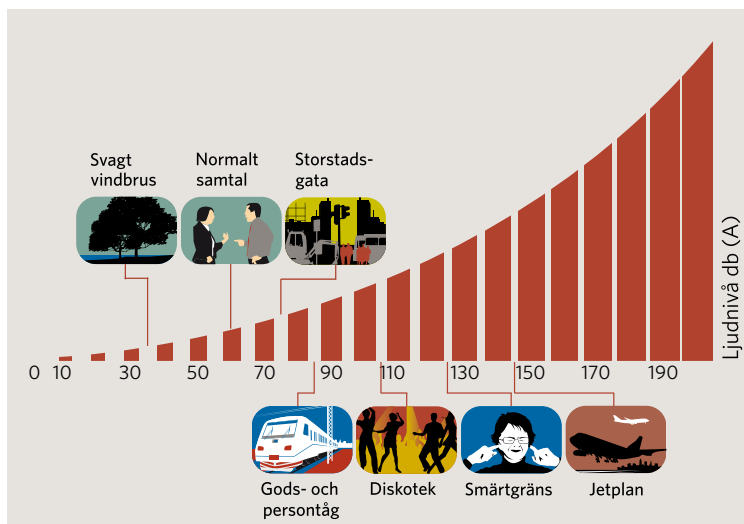
Bulleråtgärder är ett nationellt projekt där vi runt om i hela landet arbetar med att minska bullret längs med järnväg och statligt ägda vägar.

Ersättning för egna åtgärder

Fastighetsägare som väljer att inte använda de bullerdämpande skärmar som Trafikverket erbjuder, utan på egen hand vill bygga en skärm vid sin uteplats, kan beviljas ersättning. Innan fastighetsägaren påbörjar byggnation måste han eller hon skriva ett avtal med Trafikverket, som också ska godkänna val av material och utförande. Skärmen måste vara tillräckligt ljuddämpande och åtgärden får inte utföras till en onödigt hög kostnad. Beslut om ersättning tas efter besiktning.

Ljuddämpande fönster är en annan effektiv metod för att förbättra ljudnivån inomhus, och det finns även möjlighet för fastighetsägare att få ersättning för eget byte av fönster. Bytet sker i diskussion med Trafikverket och fastighetsägaren ansvarar själv för att angivna riktlinjer uppfylls. När fönsterbytet är genomfört skickar fastighetsägaren in ett anspråk på återbetalning till Trafikverket och beslut ersättning tas efter besiktning.

För mer information om buller besök www.trafikverket.se under Miljö och hälsa.

Buller

- Ljudnivån mäts: i så kallat A-vägt decibel, dB(A). A-vägningen innebär att frekvensområden som uppfattas bäst av det mänskliga örat ges större vikt.
- Bullret redovisas: i ekvivalent ljudnivå samt maximal nivå. Ekvivalent är ett mått på medelljudnivån under ett dygn, maximalnivå är den högsta uppmätta.
- Decibelskalan är logaritmisk: en förändring av bullernivån med 2-3 dB(A) uppfattas som en knappt hörbar förändring av örat, en sänkning med 8-10 dB(A) upplevs som en halvering av ljudnivån.
- Utbredningen av buller är beroende av väderlek, eftersom ljudets hastighet varierar med temperatur och vindförhållanden.